

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminea, Fôia, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 13/1 Octobře 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvania.

Fragmente din desbaterile societatii academice.

(Urmare.)

Dictionariulu. Niciodata sciintia lexicografiei nu a fostu dezvoltata intre literatorii romanilor cu atata cunoscintia de lucru si petrudere, precum s'a intemplat acésta estimpu in sinula societatii academice. „Cartea numita dictionariu este pentru oricare natiune aceea ce este Bibli'a pentru lumea crestinesca. Acestu mare adeveru se pare ca lumina din ochii, prin urmare din sufletulu fiacarui membru alu societatii academice de cate ori se loá in discutie compunerea unui dictionariu romanesc dupa tóte regulele statorite la alte popóra prin sciintia. Limb'a este sufletulu fiacarei natiuni. Pastrati, cultivati, inavutiti, stimati si aparati limb'a si voi ati salvatu natiunea. Nu'mi vorbiti de alte ocupari, candu natiunea are a se ocupa pe sinesi insasi prin puterea limbei proprie. In secolulu nostru si de acum inainte cucerirea cea mai sigura si mai duratóre este si va fi cucerirea morala prin limba. Fórté bine sciú acésta alte popóra, se o scimu noi.

In anii trecuti s'a publicatu la Bucuresoi unu premiu Zappa de dóna mii galbini pentru compunerea unui dictionariu completu. Nimeni n'a cutezatu a se apuca de lucru. In un'a din siedintiele societatii academice dupace se lamuriseru fondurile ei, Baritiu cerú a se publica unu premiu de trei mii galbini. Celoralti membrii li s'a parutu si acelu premiu prea micu, pentruca ei au cumpanitu si mai bine de catu confratele lor marimea problemei. Urmarea fú, ca numai pentru culegerea de materialu orudu se destinara una mie si cinci sute (1500) galbini.

In un'a din siedintiele comisiunii filologice tienuta in locuinti'a dñi Cipariu sér'a dela 8 $\frac{1}{2}$ pana la 12 óre din nópte s'a discutatu numai modulu compunerii unui dictionariu.

Siedinti'a acéleiasi comisiuni tienuta la dn. Al. Romanu pre candu acesta inca totu mai suferu de durerile care'lu trantiseru in asternutu a fostu si mai interesanta. Se culegemu, dise atunci dn. Cipariu: 1) tóte vorbele cunoscute si adeverite de romane; 2) tóte cate se afla atatu in limb'a romanésca, catu si totuodatu in vreun'a din limbele neolatine, precum italian'a, franc'a, spaniol'a, portngal'a etc.; 3) tóte vorbele de origine dubia.

La acestea dn. Laurianu: Se intre tóte vorbele populare curatu romanesci. Se se adauge si tóte cele tehnice, adica de arte si mestesuguri. Se nu intre inse in dictionariu vorbele slavóne vrite numai in cartile bisericesci fara trebuintia. Totu Laurianu este de opiniune, ca mai nainte de a se compune dictionariulu etimologicu se se compuna unu glosariu séu vorbariu mare, cum amu dioe preparativu, carele se coprinda intrég'a materia a limbei, cata s'a popularizatu (civitate donata) in gur'a poporului preste totu, séu in o parte mare a lui, nu inse si unii termini usitati numai ici coles si raticiti p'intre cateva familii.

Dn. Macsimu sta cu totu-adinsulu, cá la culegerea terminilor tehnici (de arte, mesterii, sciintie) se nu fimu prea scrupulosi, pentruca ne aflamu in an. 1867 dela Christosu.

Apropos de acésta Baritiu provocá pe origine, cá se incerce a dá de ecs. numiri curatu romanesci la partile constitutive ale carului, aratului, resboialulu séu stativei de tiesutu si la tóte uneltele din casa.

Se nu ne tememu ca cateva sute de vorbe comune nóua cu alte popóra ne voru compromite originea, istori'a si natiunitatea nóstra. Acésta ar' fi o temere cu totulu desiérta. Nici o natiune européna nu este curata de originea ce se dioe a fi. Originea oricarei limbe este comprobata in lini'a prima prin formele sale, apoi si prin materialu. Tóte formele limbei romanesci sunt adeveratu aduse din Itali'a si comune cu a le locuitoriloru acelei tieri, limbele romanesc'a si italian'a sunt si ele dóua dialecte sorori cá si dialectele germane, cá si cateva slavóne; ambele au loatu in sinesi elemente straine, inse cate si care? Cine mai scie ce limba avuseru galii vechi amestecati cu locuitorii Italiei. Si unde este limb'a longobardiloru care a datu nume Lombardiei? Limb'a daciloru inca n'a pututu peri de totu, inse care sunt vorbele nóstre remase dela daci? Déca limb'a maghiara nu si-ar' avé formele sale proprie fórté diferitóre de a le altoru limbe, ea ar' fi in catu se tiene de materialu, mai multu slavóna decatu maghiara. In limb'a maghiara chiaru si vorbele de prim'a necesitate, precum ház (casa), ablak (feréstra), asztal (masa) etc. s'au parte mare slavóne, in catu déca judeoi dupa materialulu limbei, esci silitu a recunóce o mare rudire intre poporulu maghiaru si intre cele slavóne. Grecii moderni isi punu tóta silinti'a se scape de multimea vorbeloru slavóne si turco-arabice, inse na potu. Ceea ce au patitu germanii cu purismulu loru o scimu cu totii.

Din acestea si mai alesu din alte cause enumerate de catra unii membrii cu multa logica, societatea aflá de o parte, ca voindu a compune dictionariulu trebué se fimu totuodatu cu cea mai mare grija pentru purificarea limbei, de alt'a inse, ca ar' fi unu lucru séu desiértu, séu si periculosu a voi se curatia limb'a romanésca fiacare lexicografu singuru de capulu séu; de aceea se decise cá mai anteu se se adune la unu locu pre catu numai se póte materialulu intregu alu limbei, curatu séu amestecatu asia precum se afla elu in gur'a poporului preste totu si precum e pastratu in carti de ani trei sute inóce. Acelu materialu adunatu si ordinatu se va tipari intr'unu glosariu, dupa aceea se va trece cum amu dioe prin sita rara si prin ceadása; acésta operatiune inse are se decurga in sinulu sectiunii filologice, dela care va trece in cercetarea societatii academice plenarie. Se da cu socotéla ca tóte acestea lucrari voru esi gat'a in vreo cinci ani. Pana atunci fiacare romanu si literatu si iubitoriu de limba isi va tienea de datorintia sacra a culege cuventele romanesci precum si culege aurulu din nasipu si a le tramite la cate unulu din respectivii membrii din provinci'a sa. Intr'aceea membrii isi voru impartii culegerile dupa tienuturi. In catu pentru Transilvani'a era vorb'a cá se se traga o linia din pasulu Buzeu pe Oltu in diosu preste Sibiiu dreptu la punctulu unde ese Murasiulu in Ungari'a; totu ce cade din óce de acea linia ar' remanea in grij'a unuia din membrii. Se se mai traga alta linia drépta din Sibiiu dreptu la Bai'e-mare, in catu se taia Transilvani'a in dóua parti pentru ceilalti doi membrii.

Cercetarea de aprópe a dialectulu macedomanescu va revarsa o lumina surprindtóre nu numai asupra misterieloru limbei nóstre, oi si asupra istoriei. Acelu dialectu a remasu pana acum necunoscutu nu numai invetiatoru europeni, ci spre rusinea nóstra, noi insine asia numitii daco-romani inca nu'lu cunóscemu. Se spune ca cei mai multi romani se afla in Tesali'a. Asia numitii mavrovlachi locuiescu mai spre Alban'i'a. Nu numai sute de sate, ci si mai multe orasie sunt pline de romani, in Sereș, Veli'a, Bitoli'a etc. Scól'a din Bitoli'a pe care

o afurisise episcopulu, s'a redeschisu in Maiu a. c. cu concessiunea lui Aali-Pasia, s'a mai deschisu alte patru scóle romanesci in 4 comune. Scól'a macedoromana fundata de gubernu in Bucuresci, condusa de archimandritulu macedoromanu Avergie are 16 elevi destinati a se re'n-tórcé in patri'a loru cá profesori. Pe asemenea cali vomu ajunge si la cunoscintia acelu dialectu. — (Va urmá.)

Brasiovu 10 Oct. Pentru comercianti sosí la camer'a industrialu si comercialu de aici unu telegramu dela c. r. comanda militaria din Sibiiu, de cuprinsulu urmatoriu:

„Lau'a in saci se póte importá pe la statiunile de contumacia din tier'a acést'a fara desinfectiune, déca vine din locuri fara de epidemia.“

Comand'a generala cu ordinatiune din 30 Sept. data pe la institutele de contumacia a si insarcinatu pe respectivele oficia, cá se lase importarea peiloru de vite bine uscate, corne si óssa uscate, matia sarate si uscate, seu topitu in vase, peru de vaca si de rímatori si lan'a in saci, si acést'a fara desinfectiune, ér' cornele intregi si seulu topitu in burdufe numai dupace va premerge desinfectiunea (afumarea); aceleasi produse crude inse se se tramita indereptu neconditionatu, déca vinu din tienuturi epidemice. Aducerea rímatoriloru, a oiloru pasionatóre si a capreloru e ertata fara contumacia, déca va fi constatatu, ca vinu din tienuturi libere de epidemia si in tiéra nu ambla pe locuri epidemice nici pe otarale din pregiuru, care suntu in departare de $\frac{1}{2}$ óra de epidemia.

Foculu de deunadi din Hermannu, nutritu de unu ventu furtunosu, a mistuitu la bietii locuitori vr'o 59 de edificia economice si mai multe case; 2 cai de ai ulaniloru din regimentulu ambeloru Sicilie inca dearsera.

De aici se treoemu la o scire cu totulu surprindtória:

„Zukunft“ in privirea sa politica din Nr. 230 din 5 Oct. ne descopere o scire, despre care noi cei din apropierea Romaniei, cu care nu mai incetéza comerciulu, mergerea si resosirea persóneloru di de di. n'am primitu nici cea mai pucina cunoscintia. Éca dar' scirea lui „Zkft.“:

„Ostasimea serbésca si romanésca a pornitu la granitiile austriace. Ostasii romani stationati la Turnulu Severinului au pornitu luandu direptiunea catra pasulu Turnulu rosii. Unu regimentu de infanteria s'a dusu la celu de antaiu satu romanescu Vercerov'a ($\frac{1}{2}$ óra dela Orsiov'a) si se mai astépta inca 2 regimente infanteria, cavaleria si artileria. In Cladov'a Serbiei preste Dunare facisiu cu Turnulu Severinuu, unde se afla fortareti'a Fetislam, nu de multu parasita de turci, se punu la cale érași din partea Serbiei mesuri militare de mare insemnate. Intre Serbi'a si Romani'a domnesce cea mai buna cointielegere, si comandantii militari din ambe partile convertéza in comerciulu neintreuptu.

In Nr. 73 descoperiramu ér' unu ce curiosu, incercatu din partea Prusiei spre a atrage Serbi'a si Romani'a in actiune, candu amenintia caua Luxemburgului, ceea ce aflaramu dela unu corespondinte vienesu in „Times“, regin'a diurnaleloru. De candu trecú inse Tür prin Serbi'a cu descoperirile sale, esite in „Hon“ si sohitiatie si de noi in Nr. 75 mai citiraru despre Serbi'a, ca va tiené in curendu Skupcina la Kraguevac si ca sta pe pitioru amicalu cu Romani'a, la ceea ce „Romanulu“ in mai multi articuli pregatea animile. Acum se scria prin diurnalele germane, ca Romani'a pana la primavéra vrea a avé 100 mii ostasi pe pitioru spre a si apera pusetiunea in incroatur'a ce ameniu-

tia a erumpe si in Orientu de ostra Germani'a si Rusi'a pentru unificarea nationala; si apoi Kossuth cu intimidarea Ungariei de a se invoi cu Austri'a, inca pledéza pentru pangermanismul prusianu pana la Lait'a si pentru statulu donareanu cu mare neastemperu. Elu vede la usia unu alu doile resbelu germanu, cu care voru sta in nemidulocita legatura si alte eventualitati in Orientu, si flamar'a resbelica a federatiunii de nordu inaltata in 1-a Oct. o crede Kossuth, ca va volvei si pe la Fiume in reflesulu seu, candu va trece Bismark preste Menu fara a se opri pana la marginile Ungariei. — „Trompet'a“ in polemia sa in contra „Romanului“, care tiene corda intinsa cu anii, tremura de porniri resbelice si armaturistice, fiindu de credintia, ca in casu de resbelu cá atare numai man'a providintii ne ar' poté scuti, ca Rusi'a ne ar' captusi pe noi cei d'antai, pre candu „Romanulu“ vede pe Franci'a unita nu numai cu Itali'a, ci si cu Prusi'a spre realizarea unificarilor nationali si asediarea unui bulevardu romanu puternicu in Orientu in contra despotismulu nordicu. Dar' se mai venturá prin diurnalele germane si eventualitatea, cá Austri'a se se desdamneze in Orientu pentru cederea germanilor la Prusi'a, si acésta erá si in cuprinsulu tractatulu cu care imbiea Prusi'a pe Austri'a in pretiu de aliantia. — Tóte acéstea insinuari facu, cá se tienemu, ca pusetiunea e seriósa si ea nu mai e nici unu secretu pentru organele, care sunt capace de a combina ideele cu eventualitatile politice. Cu tóte acéste acum, candu Franci'a ér' arméza preste mesura, candu Itali'a se afla in sinu de Vulcano, si Prusi'a amenintia cu trecerea preste Menu, ér' Rusi'a astépta se puna mana pe prada, ómenii au se fia fórté ceroumspecti si asecurati de aliantie mari, pentru cá se póta reesi nestraviti din incurcatur'a ce se totu mai resucesce. Asia nu ne potemu explica, ca scirea de susu, a lui „Zukft.“ ar' fi vreo manevra atacatoria tocma acum. —

Basn'a. Ar' fi bine, candu am tiené tcti pentru bine.

Inca in anulu 1862 Iul. 4 s'a luat in comun'a Boianu unu protocolu de comisiunea esmisa din partea tribunalulu cottense a comitatulu Cetatea-de-balta, ce l'am vedintu cu ochii, prin care se dau sub nume de „fundatiune C. de B.“ scóleloru romanesci de ambe confesiunile 28 jugure de pamentu, si anume 14 pentru cea gr. cat. si 14 pentru cea gr. resarit., ce prin emisulu de 23 Apr. 1864 Nr. 705 s'a aprobatu si intaritu si de incl. tabla reg. din Vásarhély.

De atunci n'a remasu alt'a de catu involirea poporulu seu dispunerea superioritatiloru respective besericesci de a le folosi, inse dorere ca pana astadi nu se folosescu altmintrelea fara de pasiunitu de capre; si pre lunga tóta nasuint'a celoru binevoitori resultatu e: „Nóue nu ne trebue, ca-ci copii fara scóla potu trai, dara vitele fóra mancare nu“ de si nu se potu folosi cá pasiunitu de vite.

Opunerile si frecarile acolo sunt mari si resultatulu se va vedé numai dupace acum in curundu tribunalulu cottense va delinia fiacarei scóle partea sa de 14 juguri, candu vomu vedé cari-si mai folosescu alu seu cu caprele si cari pentru scóla: „E reu si rusinosu frate, dise unulu, ca in una comuna cá a nóstra, unde sunt preste 250 familie, totusi sunt 7 ani trecut, de candu pana astadi progresulu e stationariu, nici o idea despre istoria nationala si geografi'a patriei, fisio'a populara, economi'a si gramatic'a romana, si acéstea sunt urmarile cercetarei celei mai neregulate de scóla, apoi ou-ratienia mai mare in scóla inca s'ar astepta. —

Pre lunga tóte medilócele bune ce le ar' poté avé stau pre locu, si acésta singuru numai pentruca nu e cineva se animeze spre bine spre luminarea tenerimeii, deschidendu usi'a anu milor populorulu nepriceputu, si conducundu la concordia intru tóte, cate privescu binele fiiloru lor, pasindu cu esemplu in frunte.

Au nu poté si D. T. si altii de acelia cá in locu de a desmantá poporulu ne priceputu, se'lu aduca acolo, cá se foloséscu pentru scóla acelu locu frumosu, invetiandu pe poporu, ca cu catu voru fi mai culti copii lor, cu atata voru si trai mai usioru, dar' cu atata voru binecuvanta mai multu pe parintii sei, cari iau providintu cu o scóla mai progresiva. Apoi pe viitoriu si ultimulu romanu se cere se aiba atata sciintia, cá se nu'lu mai póta insiela si inapoi a nime.

Deoi cei mai intielepti se erte, ér' ceilalti se invetia odata minte celu pucinu, candu e vorb'a de interesulu natiunii ai careia fi suntenu cu totii, si tenerimea, pruncii nostri, sunt sperantiele viitorulu ei. Altii invetia din leganu indata pe copii, cá se iubéscu si se ajute la totu sufletulu de némulu seu, ca cu totii in iubire ajutanduse se'fia feriti de rele, sinoue, candu vomu tiené cu totii la olalta pentru binele tuturor, atunci ne va fi bine. —

Clusia 9 Oct. Quid non mortalia pectora cogis — fames. Se vorbi pe aici in dilele trecute si adi citii si in „K. K.“, ca dupa soiri secrete incetarea metropoliei romane gr. c. dela Blasio, e otarita. Am intreba pe „K. K.“, ca cine are de a decide asupra ecistintii seu incetarii unei metropolii si inca romane? Óre in puterea destructoriloru atotu ce este nationalu romanu sta si viéti'a Metropolieloru si a Episcopateloru nóstre? Dóra nu va joca si in Rom'a nivelismulu rol'a preputintii, cá se i succeda si acéstu actu tendentiosu, care póte incarca carulu pana la resturnare. —

In anulu trecutulu totu pe acéstu timpu se trimbitia printre cei ce ei canta, cá ei se jóce; ca romanulu n'are constantia, ca numai vr'o cateva capete neodihnite tienu de drepturile de 1863; acum ér' ne canta la urechia, ca romanii nici ca sciu, ce va se dice dreptulu politicu nationalu; ca altufeliu, n'ar sta cu manele in sinu, ci l'ar si folosi luptanduse orunde si cu orce ocaziune a si'lu apara si a se manifesta, cumse manifestara ei 17 ani pentru dreptulu continuitatii lor. Ei bine, noi dovediramu alipirea nóstra de drepturile nóstre si cu spontanea serbare a dilei sanctionarii de 26 Oct. si cu petitiune, si cu ocaziunea calatoriei comisariulu r.; si nu vomu inceta a documenta si acum d'a capo si cu orce ocaziune, dar' se credeti, ca romanulu e inca si entusiasmatu pentru dreptulu seu. Ignorarea nu ve va succede. —

UNGARPA. Dela dieta. Siedinti'a din 5 Oct. C. Iuliu Andrásy, min. presiedinte, a pusu dupa deschidere inaintea camerei tóte documentele si proiectele de legi, cate privescu la invoirea finantiala. precum: reportele deputatiuniloru si proiectele de lege despre quote, despre detoriile de statu si despre aliantia comerciala. Se mai publicara si articulu de lege, cari primira sanctiunea Mai. Sale sub decursulu vacantiei, ad. cele ce privescu la incoronare, la darulu de incoronare si la alegerea custodiloru de coróna (coronae custodes). C. Andrásy intr'o cuventare esousá regimulu, care dechiarase candu amanase diet'a, ca readunanduse acésta, inainte de tóte i se voru propune spre consultare proiectele de lege, despre nationalitate, negótiale religióse si despre uniu ne a Ardélului; escusá dicu, regimulu, ca se afla silitu a se abate dela acéstu programu, nu pentruca dóra ar' vré se amane acéste cestiuni importante, ci pentruca éca, totu temeiu la acésta propasire 'lu puna in impregiurarea, ca neci regimulu neci diet'a n'a avutu intentiunea a reincepe siedintiele mai inainte de ultim'a Nov., fiinduca pana atunci nici lucrurile comisiuniloru n'aru fi fostu pregatite, dar' adunarea dietei se intetá pentru consultarea asupra imprumutulu, pentru ramurirea drumulu de feru si pentru oas'u a quoteloru de contributiune si de imprumuturile de statu, dupa cum se decise mai de inainte, ca indatace operatulu si lucrurile deputatiuniloru voru fi gata, se se propuna camerei, pentru cá inca in anulu acésta se se póta pune inaintea camerei bugetulu constitutiunalu. Mai incolo dice, ca regimulu se róga, cá conchiamarea acésta a camerei se se considereze cá intemplata numai ad hoc, fara cá prin acésta se se tiermtréscu activitatea dietei, dela care va depinde, cá ce vré se mai faca dupa finirea acéstoru obiecte. — In fine provóca cas'a se de in tipariu acéste proiecte de legi, se le impartieósa spre a veni catu mai curendu suptu consultare. Dupa acésta se oetira actele si proiectele de legi cu atentiune incordata.

Dep. Madarász din steng'a estrema face o contrapropusetiune dicundu, ca Ungari'a nu póte recunóscu intréga detoria de statu austriaca, fiinduca regimulu austriacu n'a fostu indreptatitu a incarcá Ungari'a cu detorii, pentruca imprumutele contrase nu se intrebuintiara pentru inaintarea binelui Ungariei, ci regimulu austriacu se incordá a impedeá dezvoltarea constitutiunala a Ungariei cu banii imprumutati. Propu-

setiunea lui Madarász e de cuprinsu: ca pe dreptu nimeni nu se póte sili a contribui la detoriile de statu, cari le-a facutu regimulu austriacu fara conlucrarea Ungariei; regimulu austriacu se de socotéla de perceptiunile si erogatele facute dela 1849 incóce in Ungari'a si déca se voru dovedi pe dreptu spese mai mari pentru administratiune si imbuatatire, prisosulu se'lu suplinesca Ungari'a; ér' déca venitele luate au fostu mai mari decatu spesele intrebuintiate: regimulu austriacu se fia obligatu a restitui prisosulu Ungariei (aici intreveni ilaritate). Mai incolo dice, cá se se ordinez in tóta Ungari'a votulu universalu (risu indelungatu), pentru cá toti locuitorii contribuenti ai tierci se se dechiaré liberi, déca si oatu primescu din detoriile facute fara conlucrarea Ungariei, seu déca poporatiunea Ungariei, pentru casulu, candu viéti'a autonoma de statu a Ungariei garantata mai virtosu prin legile din 1790—1 si 1847—8 s'ar restitui, vré a contribui odata pentru totudéuna o suma pentru micsiorarea miseriei provinciiloru austriace. In fine amenintia ca, déca totusi se voru primi detorii respingunduse acésta propusetiune, atunci elu, deputatulu subscrisu, in convictiune, ca tóta tier'a simtiesce asemenea, pentru incarcarea cu detorii, face responsabili cu averile lor pe toti acéia, cari isi dau votulu pentru a le primi (unu hobotu indelungatu fú urmatu de o voce: Robespierre en miniature). In fine Madarász cere, cá propusetiunea lui inca se se tiparéscu, impartia si se se puna la ordinea dilei, candu o va si motivá.

Dupa acésta se luá inainte caus'a verificarii noiloru deputati si prin órté se si impartira pe la despartimente; 23 deputati de nou alesi, intre cari si Hosszu, Urházi, Moritz Perczél, Conrad, Dr. Tincu, Emil Trauschenfels, Csernátoni, Rannicher si G. Ianovicu. Hosszu ér' se alese in comisiunea de verificatiune. Se anuncioá, ca diu'a viitórei siedintie se va avisa prin placatu.

Amanarea cestiunii indreptatirii nationalitatiloru si a 3-a óra cu tóta escusarea ministrulu va face sange fórté reu in celelalte nationalitati ale Ungariei, pentruca ele tienu, ca cine amana, nu vre a da din mana.

Kossuth éra mai scrisu o epistola oatu sér'a de Craciunu oatra redact. lui „Pesti Napló“ br. Sig. Kemény, care o si publica in Nr. din 4 Oct. Kossuth perstringe emisulu ministrulu de interne, care acusá pe Kossuth de necredintia catra patria, atribuidu'i not'a infidelitatii; respinge acésta din temeiu, ca unu emisu cá acéla nu e unu emisu esitu din consil. miu., ci numai dela ministru si nota infidelitatii numai candu ésa din cons. min. si se propune dietei, éra acésta 'lu acceptéza, numai atunci are putere. Se pare, ca Kossuth vrú cu acésta epistola a compromite cu tóta maliti'a pe ministru inaintea masei poporulu, si a descoperi partitei lui, ca Ungari'a ar' trebui se se bucare, candu s'ar complini unificarea Germaniei chiaru si cu absórberea provinciiloru germane ale Austriei. — In contra estorfeliu de publicatiuni periculóse nu striga diurnalele maghiare, ca „P. N.“ buitogotéza, cum striga despre „Gazet'a“, care soi a fi franca, candu vede neajunse, si le arunca in ochii celoru ce nu voru a respecta alta, decatu ceea ce le vine lor la socotéla, cá cum ne ar' fi rescumperatu, cá pe negrii cei venduti, se tracteze totu de noi fara noi. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 7 Oct. Mai. Sale imperatulu si imperatés'a, dupa cum se simte prin cercurile mai inalte, voru calatori numai catra 24 Oct. la Parisu, unde voru remané cam vreo 8 zile.

Crisa ministeriala. In Vien'a se vorbesce multu, cá si prin diurnalele antidualistice, cumca br. Beust, cancelariulu de statu si min. pres. si-ar' fi datu demisiunea si Clam-Martiniu ar' fi insarcinatu cu formarea unui nou cabinetu. Ceva clatinare totu trebue se eziste, cu tóte, ca acésta scire pana acuma nu s'a constatatu. In siedinti'a din 6 a comisiunii constitutiunale fú interpelatu br. Beust despre faim'a de susu, si elu respunsu, ca nu e adevéru. Adres'a episcopiloru nu o privesce indreptata deadreptulu in contra lui. Elu inse va cercá a scóte concessiuni in cestiunea religiósa (dela episcopi?). Si déca nu i se voru face, atunci va veni constrinsu a si dá dimisiunea, pentruca acum inca nu póte abdice cu onóre. Si altmintrelea mai tardiu totu ar' deveni lucrulu la demisionare. E dar' mai multu decatu faima si respandirea, ca dualismulu se clatina.

In 7 Oct. scrie „Zkft.“, ca servitiulu de

securitate in interiorul Vienei s'ar fi imultitu. Fara cauza nu exista nimicu.

Unu proiectu de lege pentru nationalitati a prelacratu Dr. Fischhof, care baga in sacu proiectulu dietei Ungariei, fiinduca pentru aperiarea drepturilor nationale asiédia principiulu egalei indreptatiri nefictivu. Elu cuprinde 45 articuli, pretinde, unde e poporul amestecat, limb'a majoritatii; deregatoriile cu deregatorii se respundia in limb'a oficiali, la care se serie; intre deregatoriile superiori si inferiori se se folosea totu limb'a deregatoriilor inferiori. Cu deregatoriile inalte imperiale, deregatoriile tieriloru si ale regatelor se corespundia in limb'a germana. In tierile poliglote, cercurile se se arondeze dupa nationalitati. Pentru asigurarea drepturilor si intereselor nationale facia cu organele administrative in centrulu imperiului, proiecteaza unu consiliu nationalu compusu din barbati nedependinti din fiecare nationalitate, pe cari de diumetate se'i aléga corón'a ér' de diumetate reprezentanti'a nationala, si acesti consiliari se aiba rangulu indata dupa ministri si si se fia inamovibili. Acestu consiliu nationalu, la cererea ministrului séu si la initiativ'a lui, -si da parerea asupra mesurilor administrative pe cata atingu ele interesele nationali; primescu planuri pentru vatamarea drepturilor nationale spre a le asterne regimului cu care nefacndui destulu, au dreptulu, de a pasi apoi la senatulu imper. si in certe intre nationalitati se decida cá curte suprema de arbitrii. Limb'a scóloru se fia cea nationala si unde suntu mai multe limbi se se invetie in tóte limbele in clase paralele séu in scóle despartite. Se se infiintioze universitati nationali din mediulócele imperiului si pentru inaintarea culturii limbelor tuturor nationalitatiloru se se escria din partea regimului premieri pentru cele mai bune opuri in fiecare limba. Egala indreptatire se se esecuteze dela oficiulu comunulu pana in dieta; ver ce individu se póte servi de limb'a sea ori unde. Protocólele in limbele majoritatii, si fiindu cu un'a a cincea parte din locuitori vreo minoritate si in a oesteia. Tóte propunerile, reportarile si proiectele de lege trebuie se se aduca inaintea reprezentantiloru in limb'a tuturor nationalitatiloru reprezentante. Legile imperiale si provinciale se se premulge in tóte limbele usitate. Se fia curii nationale in camerele poliglote. Ori ce nationalitate care face a cincea parte din totalitatea poporatiunii are dreptulu a cere la orice propunere privitoria la limba, scóla, oficiu, bisericu si viet'i'a publica votisarea despartita dupa curii. In fine o mesura fórte corespunsatoria cá la alegerele dietali se se modifice legea de alegere pentru cá pre viitoriu proprietarii oei mari se aléga in mai multe grupe mici dupa o proportiune, si tóte aceste determinatiuni se aiba acele garantii care le are si constitutiunea.

Ne ar'placé a pune in paralela acestu proiectu cu proiectulu dietii dela Pesta pentru nationalitati, ca amu vedé intre ele o deosebire cá cerulu de pamentu, de o parte una realitate si de cealalta una fictiune de dreptu nationalu. Dr. Fischhof, de origine din Ungaria, acumu stationatu in Vien'a e una auctoritate politica cu tóte acestea nu oredemu ca nemtii dualisti se se invoiesca la asemenea proiectu, ci va disparé, cá sumeteniile de alte programe fora de participatori outediatori. —

ROMANIA.

Bucurés'ci. Alteti'a Sa Domniforulu Carolu I. a primitu dela regele Prusiei pre lunga o scrisóre afeptuóza, si marele colanu alu ordinei regale de Hohenzollern, care e fundata in memori'a castelulu familjaru de regele Fridericu Wilhelm alu IV. in aducerea aminte a cesiunii acoloru principate la corón'a Prusiei. Camerele Romaniei suntu convocate pre 25 Oct. In tóta tier'a e liniscea cea mai normala. —

Macedo-Romanicu.

Atatu istorice catu si cu privire la dialectulu limbei macedoromane va interesa pe multi a sei, cum se propuné „istoria romanilor“ in scólele de acolo care se nascu una dupa alta. De acea o reproducemu, dupa „Trompet'a Carpatiloru“, cum se propune in cuprinsulu ei acesta:

Capu I. Scurta scire de ISTORIA ROMANILOR.

I. Ce esti dumniata?

R. Eu escu Romanu.

I. Cacé te cliemi Romanu?

R. Ca streausili nostri se tragu d'in sangele a marelui s'insemnatului populu a Romaniloru, care domniá peste tuta lumea ce era cunoscuta in veclime.

I. In siedeá populu a Romaniloru?

R. Populu a Romaniloru siedeá in tíera a Italiei, care s'affa catra apus de marea Adriatica.

I. Care intemelie pre acella populu a Romaniloru?

R. Doi frati gemeni, care se clemu Romulu si Remulu.

Si cumu lu intemeliara?

R. Elji fecera in Italia aproape di riul Tiber una citate s'u cliemaru Roma, dupa numa alui Romulu, de la care lo numa tot populu Romanu.

I. Si cum se face ca d'in Italia si vina streausili nostri auá.

R. Populu Romanu, care avea intinsa domnia in cama multe locuri nu amana ca s'u n-tinda si pre auá in n'affam asta-di noi.

I. Ce tierri era cama nante pre auá?

R. Dacia, Mesia, Tracia, Macedonia, Tesalia, Epiru, Albania si Dalmatia.

I. Ce natuni s'affa in disele tierri?

R. Diferite.

I. Romanili streausili nostri in domnira cama nante pre aiste locuri?

R. In Tesalia, in Macedonia s'in Epiru.

I. Apoia in domnira in alta parte?

R. In Tracia.

I. Cum putara tra si domnesca in Tracia?

R. Catra la al 11-lea an dupa Christolu incepura si se bata cu populu Tracicu, si dupa multe batalii sangeróse, Romanili inclinara una parte di eli la anul 73 dupa Christolu, si pana di preapoi pre tuti.

I. Dupu Traci altu pre care inolinara?

R. Pre Daci?

I. Si care era Dacili?

R. Dacili, care se cliemá si Geti era una ginte Tracica, care trecura de la drépta la stanga a Danubiului in timpu necunoscutu, si fecera nidia di Tisa, Nistru, marea Négra si Danubiu una domnie cu mare putere.

I. Care asparse si stimse Domnia a Daciloru?

R. Traian, Imperatorul a streausilor nostror.

I. Traian masi pre Daci batu?

R. No, ca batu si pre Armeni si pre Evrei si pre alti multi populi, care cutezara ca si se scóla in contra streausiloru nostror.

I. Ce Domnu avea Dacili cando fora batuti de Traian.

R. Avea pre Dacebal, care era un Domnu curagios si cu mare putere, prin care se stimse si Domnia si puterea a Dacilor.

I. Ce invetiam d'in acelle ce disimu pan'aua?

R. Invetiam ca tute tierriile dise oadiura sub Domnia streausilor nostror cari se mutara auá.

I. Care va si dica nu s'affa Romanili masi auá, in n'affam noi?

R. O! nu, Romanili s'affa s'in alte tierri si suntu multi!!! ca la diece pene la una spre diece di milituni.

I. Si in s'affa asta-di acelli Romanili?

R. In Dacia care asta-di se cliema Romania, in Dalmatia, in Bulgaria, in Serbia, si auá in ne aflam noi, care se dice Rumelia cliemata asi dupa numa Romanilor.

I. Dicara, tuti aceli ce se cliéma Romanili nu suntu di ginta gréca ori di alta?

R. No, ca tuti na tragim di ginta si marele populu a Romaniloru.

I. Afóra de noi Romanili, altu care se trage di ginta Romaniloru?

R. Afóra de noi Romanili, di ginta Romana se trage si Francesi, Italiani, Ispanioli si Portugali, si tr'aista putemura si dicim ca him frati cu elli, ca ne tragim tot di un sangi.

I. Care d'in Imperatili a Romanilor adusera Romanili si spre auá.

R. Traian, Aurelian, si Constantin acelu marele, care se dice Santulu Constantin.

Capu II. Imperatul Traian.

I. D'in familie Imperatesca era Traian?

R. No, ellu era di una familia Italiana, care dicara fugi d'in Italia, se duse ca si siéda in Iberia la Italica nunga Silvia in Ispania, in si se nascu.

I. Care lu fece Imperator?

R. Bunul Imperator Nerva, care domniá la Roma catra la anul 96 dupa Christolu.

I. Si cum se fece ca Nerva si da scamnul Imperatescu alu Traian?

R. Nerva, dicara audi de faptele acele mari si di bunatatile lui, lu lo trá filiu si, dupu ce muri, lu lasa in loolu a lui in soamnu Imperatescu la anul 98 dupa Christolu.

I. Si cum se fece ca Traian s'adduca Romanili pre auá.

R. Traian, dicara batú si stimse de cu totalni pre Daci, fu strimtu tra s'adduca multi Romanili d'in Italia, ca si lá imparta locurile góle.

I. Care Romanili se tragu de Traian?

R. Romanili d'in Dacia care asta-di se dice Romania.

I. La ce an muri Traian?

R. Traian muri la anul 117 dupa Christolu.

I. S'affa ver'unu semnu di alu Traian pre aiste locuri?

R. S'affa remasitiile a punteliei ce fece peste riul Danubiu la anul 105 nidia de Tierna si Egeta, aproape de Turnul Severin; oalea lui Traian din Romania si alte multe.

I. In s'affa semnate faptele acelle mari alu Traian?

R. La Roma pre Turonlu acellu marele care se cliéma colóna al Traian.

Imperatorul Aurelian.

I. In se nascu Aurelian?

R. Aurelianu se nascu in partile a Danubiului, la Sirmiu, care asta-di se dice Zemliu.

I. La ce an se fece Imperatoru?

R. Aurelian se fece Imperatoru la anul 270 dupa Christolu.

I. Ce fapte fece Aurelianu in dilele lui?

R. Elu batú pre Goti, care avea intrata in Dacia; si di apoia li gonú; dup'aista batú si gonú si pre Alemanili d'in Italia.

I. Ce alte fapte fece elu afóra di aista?

R. Ellu, dicara vidíu ca cu greu va si póta tra s'apara Dacia alu Traian de gintile barbare, care venia d'in Asia ca apa, stremuta la drepta a Danubiului in Mesia, care astadi se cliema Bulgaria si Serbia, tute legiunele Romane, si alte multe familii totu Romane, si lasá pre acelli-alanti frati a nostri, d'in Dacia a lui Traian, in remasera in vetrele lor, ca si hiba calcati de reili barbari.

I. Si cum se numi Mesia dupe stremutarea a lui Aurelian?

R. Mesia attumcea lo numa de „Dacia noo“ ica „Dacia Aureliana“, ca si s'aléga di Dacia veclie ica di Dacia Traiana.

I. Cari Romanili se tragu de coloniile al Aurelian?

R. Aceli d'in Macedonia, d'in Tesalia, d'in Epiru, d'in Albania; d'in Tracia d'in Bulgaria si d'in Serbia.

I. La ce an murí Aurelian dupu ce fece stremutarea?

R. La anul 275 dupa Christolu; cu alte sbórs dup'an'anu dupu ce lasa Dacia alu Traian.

Constantin cellu mare si santu.

I. Cacé aistu Imperator a Romaniloru lo numa de Constantin acelu mare si santu?

R. Ca ellu este acelu d'anteiu Imperator Romanu, care intemelie in Europa Crestinatatea, care pan'attumcea era gonita. (Va urmá)

Varietati. Invitatiune!

Reuniunea femeiloru romane din Brasiovu, care s'i are de scopu salutariu educatiunea si instructiunea fetiteloru orfane, aflanduse aproape de incheierea anului alu 17 lea alu esistentiei sale, se adreséza de nou la marini'm'a si bunavointi'a a. p. Dómnoloru romane din apropiare si departare rogandule, se ajutoreze si pe anulu acesta si de aci inainte acestu unicu institutu menitu pentru inaintarea fetiteloru romane serace. In specie sunt rogate on. comitete filiale din Transilvani'a, de a face si in anulu acest'a colectiunile marini'móse, cu care au dotatu pana acuma acésta Reuniune.

Spre dovada, ca acestu institutu nu stagnéza, servéscu scirea impartasita si cu alte oca-siuni, cumea fondulu Reuniunei s'a suitu la suma de circiter 28.000 fl., din a caror'a intérese se sustienu trei scóle: una in Brasiovu, alta in Blasiu si a treia in Sibiu dotate cu sum'a de 1050 fl. v. a., in care s'au instruitu in anulu scol. trecutú atatu in carte catu si in lucrú de mana peste 100 de fetitie romane serace. — Crescundu fonçulu Reuniunea 'si tiene de santa

detorintia, a deschide si in alte comune romane atari scóle. — Spiritulu timpului pretinde imperativu cultur'a animei si dezvoltarea mintii! Brasiovu 29 Sept. 1867.

Comitetulu R. f. r.

Sultanulu despre Candi'a. Dinarulu de Paris „Monde“ primesce o corespundintia din Constantinople despre audiint'a ce reprezentantele rusescu generalulu Ignatieff a avut'o la Sultanulu in 5 September. Reprezentantele, gatinduse de cale catra Crimea unde petrecea atunci tiarulu, inca odata a datu Sultanului „suatulu amicabilu si neinteresatu“ se cezeze Greciei insul'a Candi'a, cá prin acést'a se previna complicatiunile serióse, si totodata l'a rogatu pre Sultanulu se-i dè respunsulu ultimulu si decisivu cá selu duca tiarului Alesandru. La acést'a — precum spune corespundintele numitu — Sultanulu a respunsu, intr'unu tonu resolutu si amaru, urmatóriele: „Dta mi suatuesci se predau Cret'a regelui Georgiu, care are lipsa de acésta inála pentru asi face popularitate in Greci'a, elu care neci e grecu de nascere si numai de trei ani domnesce. Eu sum alu 33 descendinte dintr'o dinastia carea are multu se multiamésca popóraloru preste care domnesce mai de multu de cinoi secle, si de popularitatea mea nuti pasa Dtale nemica. De la inceputulu afacerii candiotice amu primitu adrese numeróse si ferbinti adese ori dela supusii mei musulmani, cari de tóte laturile se imbiau a se organisá in corpuri de voluntari pe spesele loru proprie ca se mérga in ajutoriulu fratiloru din Candi'a. Aternatu de la mine se tramitu 200 000 de turci la Creta si asié se domolu mai iute rescol'a, se facu capetu pretensiuniloru insolinte ale eliniloru si interventiei poteriloru. N'am facutu acést'a, din consideratiunea catra Europ'a crestina, si eu nu vreu se uitu ca sum suveranulu si tata si amilióneloru de orestini. Si tocma pentru acésta intiepletiune, temperantia a mea, carea permise rescólei a se prolungi, Europ'a se me pedepséscu astadi, se o faca de arma in contra mea! O generale, Dta nu esti suveranu si nu scii ce costa omului coronatu a sacrificiu vero parte catu demica din statele sale! Tiarulu Alesandru speru va precepe mai bine adanc'a si imperativ'a consciintia carea mi demanda se miinchidu urechile la tóte propunerile cari tientescu la atentatu asupra intregitategi imperiului meu. A cede Candi'a! generale, dupa unu asemene actu cum asiú poté trece peste pragulu palatiului meu si pe stratele capitalei mele se suferu privirile poporului meu indignatu? E desonorarea coronei si dinastiei mele ce asiú subarié in acestu modu. Neciodata! Nu numai ca nu voiu cede insul'a, dar' neci me voiu invoii la veri unu actu ce ar' presupunc asemene cesiune in venitoriu. Tiarulu Alesandru ne va precepe, daca dta i'vei spune aceste cuvinte, cari nu esu numai din gur'a mea, ci diu adunoculu animei mele.“

— Unu pictoru romanu la espusetiunea de bele arte in Roma. Diurnalulu „Eptacordo“, ce se publica la Rom'a si se ocupa specialminte de bele arte cu o desteritate si seriositate ce i-a ascuratu nume bunu si stima la barbatii de ramulu numitu, in nr. 26 face unu reportu despre espusetiunea de bele arte din Roma, pronunsianduse generalminte, éra a nume graiesce numai despre opurilo cele mai escilinte. Acestu diurnalulu au aflatu cu cale a se ocupa anume de opurile espuse de pictorulu romanu Nicolae Popescu. Cuvintele lui „Eptacordo“ sunt acestea! Tenerulu Nicolae Popescu romanu din Banatu in Ungari'a, si-a propusu in capu a ne face se meditamu cu seriositate a supra cestiunei pauperismului, importanta pretotindene, pré importanta in Roma, oferindu priviriloru nóstre una figura ca diumetate din natural'a, infaciandiu pre unu seraou, betranu de etate, trentiosu de vesminte, si in momentulu de a si intinde pelari'a catra trecatori cá se lase ai cadé in ea puointio'a caritase de unu obolu. Si in adeveru i-a reesitu intentiunea s'a de órace nu e nimene care se nu se opréscu a admirá acésta icóna, si ad mirand'o se nu si reculéga ideele sale a supra acestei dureróse cestiuni a omului ce se umilescu inaintea altui omu pentru simpl'a cauza ca-i lipsescu banii! . . Afara de seraculu, elu a espusu inea patru icóne fórté frumóse in oleu, cari descoperu in elu unu pictoru valorosu.“

Onóre pictorului nostru care a seceratu asemenea laude acolo unde rivalisara maestruii betrani!

— Pentru stergerea concordatului mai in fiacare di sosesece cate o petitiune la senatulu imperiale tramisa de cutare comuna.

— Unionistii in Croati'a procedu totu cu mai multa energia. Unu telegramu din Zagrabia insciintieze: O ordinatiune a canoelariei de curte da demisiune tuturor profesoriloru si directoriloru de partit'a nationala pre la gimnasie si scoli reale. Aici in Zagrabia se demisiunara siese nationali. („Alb.“)

† **Basiliu Nascu**, invetiatoriu normale si directoru alu diverseloru fonduri din distr. Nasedului, unu aprigu aparatoriu alu causei cei sante si drepte de proprietate din acestu districtu, nu e mai multu intre noi. Unu morbu crancenu de canceru i ciuntá eri, in 2 Octobre intre 9 si 10 óre de séra firulu vietiei. Sufletulu si memori'a lui va fi eternisata in istori'a distr. Nasedu. Fia'i tierin'a usióra! — A.

Novissimu. Diet'a sasiloru. Sibiiu. Comitele natiunii sasesci convóca universitatea pre **11 Novembre** anulu curgatoru. Dupace invinse, cum dice, tóte pedicele ce i stá in drumulu conchiarii. Se invita deci deregatoriile respectiveloru scaune si districte, cá observandu modalitatea alegerii „ce susta pre dreptu, se intreprinda o nóua alegere de deputati la confluculu universitatii, purtandu de grigia cá cei alesi se sosésca de timpuriu in Sibiiu.

Vomu vedé déca compatriotii nostri sasi voru fi mai ecuitabili catra romani la alegeri, decatu cum fara impintenatii, cari apromitea pretutiu linea romaniloru cate unu deputatu, nu pentrucá se le dè, ci pentrucá se i scóta din minti se le créda, cá cu statu se i póta mai bine insiela si ignora si bate jocu de sincera credulitate. Credemu ca sasi, cá „socii dolorum“, voru luá mesuri mai fratiesci si mai ecuitabile decatu ori si candu, alegundu si romani, nu ér' totu sasi la universitate; éra romanii ino voru veghia, cá se nu remana eschisi fara reprezentanti, fiinduca confluculu acesta póte avé insemnate afandu batatória in viitoriulu politiou. Inse pe lunga modulu de alegere ce susta nu ne remane alta decatu se ne recomandamu bunui vointie fratiesci, déca esista acésta nejiunita. —

Noi romanii inca voimu a ne ecercea dreptulu politicu sanctionatu de SS. Sa Maiestate in **26 Oct.** 1863 si acésta di o vomu serba o insintea altariului Imperatului Imperatiloru cá semnu de extraordinari'a nóstra alipire catra Dumuedieu si dreptulu nostru in toti anii, cá o di in care marele nostru Principe si Rege cu drépt'a sa cea pre inalta ne a introdusu in edificiuulu constitutiunei comune a patriei comune, a cari imperatia o asteptamu cá diu'a Pasceloru dela marele nostru Principe si Rege. —

Pest'a 10 Oct. In siedinti'a de adi a dietei s'a primitu bine caus'a imprumutului, facutu si din cause politice — si se mai primi si alta propusetiune pentru unu altu imprumutu cu titulu de canale si drumuri si inea cu unanimitate. —

— Adunarea nationala din Cret'a a respinsu conditiunile Sultanului, insurectiunea se sustiene. Pasia din Egiptu mai tramite 5000 soldati in Cret'a. —

— Romani'a, Serbi'a si Muntenegro tractéza cu Pórta. Pentru ce? Ei voru sci. —

— In Itali'a insurgentii prin provinciile papale se totu aduna din tóte partie si la Corese au mai intratu alte bande. Trupele pontificale au batutu pre insurgenti la Bognarea, unde remasera 70 Garibaldiani morti si 100 prinsi. In Rom'a liniaste.

In Franci'a se negociéza la Biaritz pentru modificarea conventiuni din 15 Sept. in favórea Italiei. Omenii credu, ca acesta tavatura Garibaldiana s'a facutu in intielegere cu regimulu din Florenti'a; cardinalulu Antonelli inca o dise acésta, adaugundu, ca rebelulu pentru Rinu s'a inceputu la Tibru. —

Nr. 1.

3—3

CONCURSU.

Pentru statiunea vacanta de invetiatoriu de a trei'a clasa normala in comun'a gr. eat. Tohanulu vechiu, cu care se afla impreunatu unu salariu fixu anualu de 300 fl. m. a. cu percepere decursiva pe fiacare luna regulatu, se esorie concursu fara tiermurire la diecese. Competitorii au se dovedésca: a) seu ca suntu teologi absoluti séu ca au absolvatu cursulu pedagogicu cu succesu bunu; b) ca pe lunga o latita cuosointia a limbii romane posedu binisioru si cuosointia a limbii maghiare si germane si intronescu tóte calitatile recerute si pentru Directore la scóla, care oficiu e legatu de acésta statiune. — Petitiunile se se adreseze pana in 20 Oct. st. n. prin On. Redactiune a „Gazetei Transilvaniei“ la

Efori'a scolaria din Tohanu vechiu.

Licitatiune.

Dupa conclusulu veneratului consistoriu metropolitanu in Blasiu din 2 Septembrie 1867, la 12 Novembre 1867 c. n. se va vinde cu licitatiune in comun'a Cutu, cottu Albei de diosu, de catra inspectoratulu dominiului seminariale alu archidiecesei gr. eat.

1. Fundulu internu suptu Nrii topogr. 367 si 369, cu casa de pre elu, edificata cu 5 incaperi si suptu aceste unu celariu — pivnitia — boltita, lunga 5, larga 2½ orgie, si 8 urme inalta, cu una caméra langa ea, si cu mai multe superedificate, precum culina, gradu s. a tóte din materialu solidu, pre acelasi fundu aflatórie.

2. Mosia dela campu, tienatória de fondulu si de cas'a amintita in pnt. 1, carea costa cam din 17 juguri (Joch) pamentu aratoriu si fenatiu, in 48 partiele, intre 4 vinie la locurile cele mai de frunte pentru renumitulu vinu dela Cutu.

Pentru orientarea doritoriloru a cumpara dela licitatiunea nóstra, se adauge, ca realitatile licitande si amintite in punctele precedente, fóste óre candu ale locuitorului Sebastianu Mutu, in an. 1864 s'au estimata de catra comisiunea judecatorésca la 2355 fl. v. a. acésta oatime se va lua acum in consideratiune numai pentru determinarea si depunerea vadiului de catra licitanti, inse se voru vinde si cu pretiuri mai scadiute dela suma preindegetata estimatiua.

3. La intemplantu, candu nn se va afla unu comparatoriu singuru pentru tóte realitatile premise, acele se voru vinde si in de osebi, séu cate una, adica fundulu internu cu superedificatele, fiacare deosebi, dara totu numai cu licitatiune.

Informatiune mai de aprópe si detaliata despre cele mai susu descrise se póte castiga dela provisora-tulu bunului seminariale in locu.

Cutu in 12 Septembrie 1867.

Pentru inspectoratulu bunului seminariale.

Teodoru Colbasiu,
provisore.

3—3

Scóla de stricanitu

si instructiune in tóte lucrurile femeesci, precum si in limb'a franceza si germana pentru incepatóre.

Se deschide in 1/13 Octobre. Deslusiri de aprópe la intreprindietóre in ter-gulu boiloru Nr. 329. 1—3

BEIMEL et HERZ

Pest, Landstrasse Nr. 3,

si recomanda depositulu seu de capetanie sustatoriu de 11 ani, de **sapunu Apollo**, (Apollo - Seife), care dela 15 Augustu este impreunatu cu depositulu renumiteloru

Luminari Apollo

de tóta sórtea si in catatime deajunsu.

Subscrisii se roga pentru acordari catu se póte de numeróse si apromitu implinirea comisiuniloru date cu cea mai mare promptetia.

Beimel et Herz,

6—6 (g.)

Pest, Landstrasse Nr. 3.

Cursurile la burra in 11. Oct. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 96 cr. v.
Augsburg	—	—	122 „ 25 „